

Samfund, der har medvirket dertil. Men forsaa vidt Regeringen ønsker at vise i Handling, at der her i Landet ikke blot skal være Adgang til at lade være med at arbejde, men ogsaa fri Adgang for enhver til at arbejde, naar han ønsker det, saa tror jeg, at der her er en Regeringsforanstaltning, der meget mere end Raad og Forhandlinger i Raad og de Diskussioner, der fremgaar deraf, virkelig bidrager til at forbedre vor Valutas Stilling.

Det ærede Medlem udtalte sig, forekommer det mig, med nogen Bitterhed om min Stilling til dette Valutaspørgsmaal og ikke mindst om den Tilslutning, mine Udtalelser havde vundet baade i dette høje Ting og ogsaa ude blandt Vælgerne. Jeg tror nu ikke, det er rigtigt at se saadan paa det, og jeg vil henstille til det ærede Medlem, om han ikke kunde anlægge et lidt andet Syn paa dette Forhold. Naar der er — og det glæder mig at mærke det — saa mange ude blandt Vælgerne, der har delt dette Synspunkt, tror jeg, det kommer af, at Vælgerne sætter Pris paa at komme til Bunds i Sagen og faa klar og grundig Besked om, hvad det egentlig drejer sig om. Naar det radikale Partis Stilling til Valutaspørgsmaalet ikke har kunnet glæde sig ved den samme Tilslutning, ligger det i, at det radikale Partis Stilling hverken var Fugl eller Fisk, idet det baade var med og mod det Valutaforslag, som den foregaaende Regering fremsatte.

Naar det ærede Medlem ogsaa i Gaar opholdt sig ved — hvad jeg i og for sig ikke kan tænke interesserer dette høje Ting ret meget —, at jeg tidligere har staaet i det radikale Parti — jeg blev ikke klar paa, om der deri skulde ligge en særlig Adkomst eller en ringere Adkomst til at være Medlem af denne Regering —, maa jeg sige, at det er rigtigt, jeg har staaet i det radikale Parti; og naar det ærede Medlem formodede, at naar jeg var gaaet ud af dette Parti, skyldtes det Regeringen Zahles økonomiske Politik, vil jeg føje til, at det ærede Medlem er paa Sporet. Der var en Gang, da jeg troede paa — det ligger nogle Aar tilbage, men jeg har troet derpaa —, at det radikale Venstre i Overensstemmelse med sit Navn vilde fortsætte Venstres frisindede Politik og tjene Venstres bærende Ideer. Men da jeg opdagede, at den radikale Politik, først paa de økonomiske Omraader og senere paa andre, ikke var Venstres Politik, og at de bærende Ideer i dets Politik — forsaa vidt der overhovedet kunde være Tale om Ideer — ikke

var Venstres Ideer — ja, da gik jeg, og jeg har ikke noget Øjeblik fortrudt, at jeg gjorde det. Jeg troede, den Gang jeg stod i det radikale Parti, at Partiet vilde kæmpe for Frihed og Frisind og mod Reaktion, men efterhaanden som Partiet mere og mere er gaaet over i de socialdemokratiske reaktionære Tvangsprincippers Tjeneste, kunde jeg ikke være med længere. Og som det er gaaet mig, saaledes er det gaaet Vælgerne, der stod i det radikale Parti. Det har Valget vist, og hvis det ærede Medlem, for hvem disse Dage — det forstaar jeg meget vel — er opfyldte af en lang Række af Spørgsmaal, vil søge Aarsagen til, at Valget fik det Udfald, det fik, tror jeg, han vil gøre vel i at tage hele den Politik, Regeringen Zahle har ført i de syv Aar, den har siddet ved Styret, op til nærmere Undersøgelse; jeg tror, der deri findes Forklaring paa, hvorfor Valget fik det Udfald, det fik. Jo længere det ærede Medlem og hans Parti i rent principiel Henseende er gaaet over imod Socialdemokratiet, des længere har det fjernet sig fra Venstres Veje, og des flere Vælgere er der gaaet bort fra det radikale Parti. Jeg tror, at det radikale Parti staar overfor en vigtig Afgørelse. Hvis det vil fortsætte den Bevægelse, det har været under de sidste Aar, vilde det — saaledes forekommer det i hvert Fald mig —, være rigtigt, at det tog Navneforandring, idet det ikke fortsat kan melde sig til Tjeneste for socialdemokratiske Principper og samtidig med fuld Ret bære Venstres Navn. Jeg tror, at det ærede Medlem og hans Meningsfæller vil gøre vel i at skænke dette Forhold Opmærksomhed. Jeg retter ikke noget Spørgsmaal til det ærede Medlem eller Partiet, jeg forlanger ikke straks Svar, jeg antager, det er den Slags Overvejelser, der skal finde Sted paa det Landsmøde, der bliver af saa kæmpemæssige Dimensioner, at end ikke nogen By i Provinserne er i Stand til at rumme det. Jeg haaber, at den Overvejelse, der der bliver truffet, maa være af en saadan Beskaffenhed, at ikke de sidste Rester af den Hær, der har fulgt de radikale Førere, maa helt forsvinde, saa at de radikale Førere ender ovre i Socialdemokratiet som en lille Samling af Generaler uden at have nogen Hær med sig.

Handelsministeren (Tyge Rothe): Hr. Rode rettede i Gaar i dette høje Ting en enkelt Forespørgsel til mig angaaende det saakaldte Valutaspørgsmaal, en Forespørgsel, der gik ud paa, om der fra forskellig